

ZNACZENIE SŁUCHU DLA ROZWOJU MOWY

Kiedy warto zbadać dziecku słuch?

Przyczyną nieharmonijnego rozwoju dziecka w wielu sferach jego życia może być uszkodzenie słuchu.

Do najczęstszych przyczyn wad słuchu zalicza się różnego rodzaju następstwa infekcji górnych dróg oddechowych i zmiany, które powstają w uchu środkowym po przebytych przeziębieniach. Uszkodzenie słuchu może być także następstwem nawracających zapaleń ucha środkowego, nosa czy zatok.

Każde zapalenie uszu powinno być leczone laryngologicznie. Przy nawracających zapaleniach uszu należy, po zakończeniu leczenia, przeprowadzić kontrolne badanie słuchu.

Obserwacja swojego dziecka

Rodzice (opiekunowie) powinni bacznie obserwować, jak dziecko funkcjonuje w domu i grupie rówieśniczej ze szczególnym zwróceniem uwagi na reakcje dotyczące dźwięków docierających do niego z otoczenia. Dziecko, które nie słyszy lub niedosłyszy, niejednokrotnie nie odwraca głowy w kierunku dźwięku, nie szuka jego źródła, nie reaguje na polecenia. Często potrzebuje wielokrotnych powtórzeń mówionych coraz głośniej, staje blisko nośników dźwięku, często dopytuje, niekiedy odpowiada nie na temat.

Należy pamiętać, że dziecko mające nawet nieznaczący niedosłuch, może być rozkojarzone, mieć problemy z koncentracją uwagi i wyrazistością mowy. Jednocześnie warto zwrócić uwagę, iż dziecko mimo trudności słuchowych może dość dobrze rozumieć mowę. Wynika to z uczenia się poprzez: odczytywanie mowy z ruchu warg, gestykulację, mimikę twarzy oraz osadzanie wypowiedzi w konkretnej sytuacji. Powyższe zachowanie dziecka nie powinno usypiać czujności rodziców i opóźniać postępowania diagnostycznego.

Wychowanie słuchowe

Wczesne usprawnianie narządu słuchu dziecka, również zdrowego, pomaga w szybkim opanowaniu mowy biernej (rozumienie), co stanowi fundament dla rozwoju mowy czynnej. „Wychowanie słuchowe” ma na celu zainteresowanie dziecka źródłem dźwięku, jego natężeniem oraz rodzajem a także rozpoznawaniem i różnicowaniem poszczególnych dźwięków. Ponadto należy pamiętać, że wypowiedź słowna powinna wyprzedzać gest. Stwarza to dziecku możliwość zwrócenia uwagi na twarz i usta osoby mówiącej. Z drugiej jednak strony, w przypadku niezrozumienia wypowiedzi słownej gest i mimika ułatwiają odbiór komunikatu.

BIBLIOGRAFIA

1. Rocłowski B., Fedorowska W., Wardowska B., *Wczesne uwarunkowania rozwoju mowy*, Gdańsk 1995.
2. Maurer A., *Dźwięki mowy*, Kraków 2009.